

BEGOÑA CAAMAÑO

«E por que leo?»

Leo porque tiven a sorte de descubrir a maxia dende pequena. Porque tiven un avó que inventaba historias. Porque tiven unha nai que cada noite sentaba aos pés da miña cama e me lía poesías.»

LETRAS GALEGAS

17 DE MAIO DE 2026

*Airiños, airiños aires,
airiños da miña terra;
airiños, airiños aires,
airiños, levaime a ela.*

*Sen ela vivir non podo,
non podo vivir contenta,
que adonde queira que vaia,
cróbeme unha sombra espesa.
Cóbreme unha espesa nube,
tal preñada de tormentas,
tal de soidás preñada,
que a miña vida envelena.
Levaime, levaime, airiños,
como unha folliña seca,
que seca tamén me puxo
a calentura que queima.*

Cantares gallegos, Rosalía de Castro

A CELEBRACIÓN DO DÍA DAS LETRAS GALEGAS FOI INSTITUÍDA POLA REAL ACADEMIA GALEGA NO ANO 1963. CONMEMÓRASE CADA 17 DE MAIO, COINCIDINDO CO CENTENARIO DA PRIMEIRA EDICIÓN DO LIBRO DE POEMAS **CANTARES GALLEGOS**, DE ROSALÍA DE CASTRO.

A luz e a voz de Begoña Caamaño

Escritora tardía, mais —talvez por iso— extraordinariamente madura xa na súa obra prima, o seu pasamento prematuro en 2014 tronzou unha carreira literaria fulgurante. A Real Academia Galega, ao dedicarlle o Día das Letras Galegas, réndelle un tributo debido e oportuno, que contribuirá á merecida difusión popular da súa exemplar traxectoria como periodista defensora da información veraz —en tempos en que a comunicación social está intoxicada pola divulgación de loias que espallan o odio, a intolerancia e a confusión— e da súa soberbia achega á literatura galega, pondo o foco na fundamental achega feminina ao seu pulo.

A voz e a luz de Begoña Caamaño tinxirán de azul o Día das Letras Galegas 2026.

Henrique Monteagudo
Presidente da Real Academia Galega

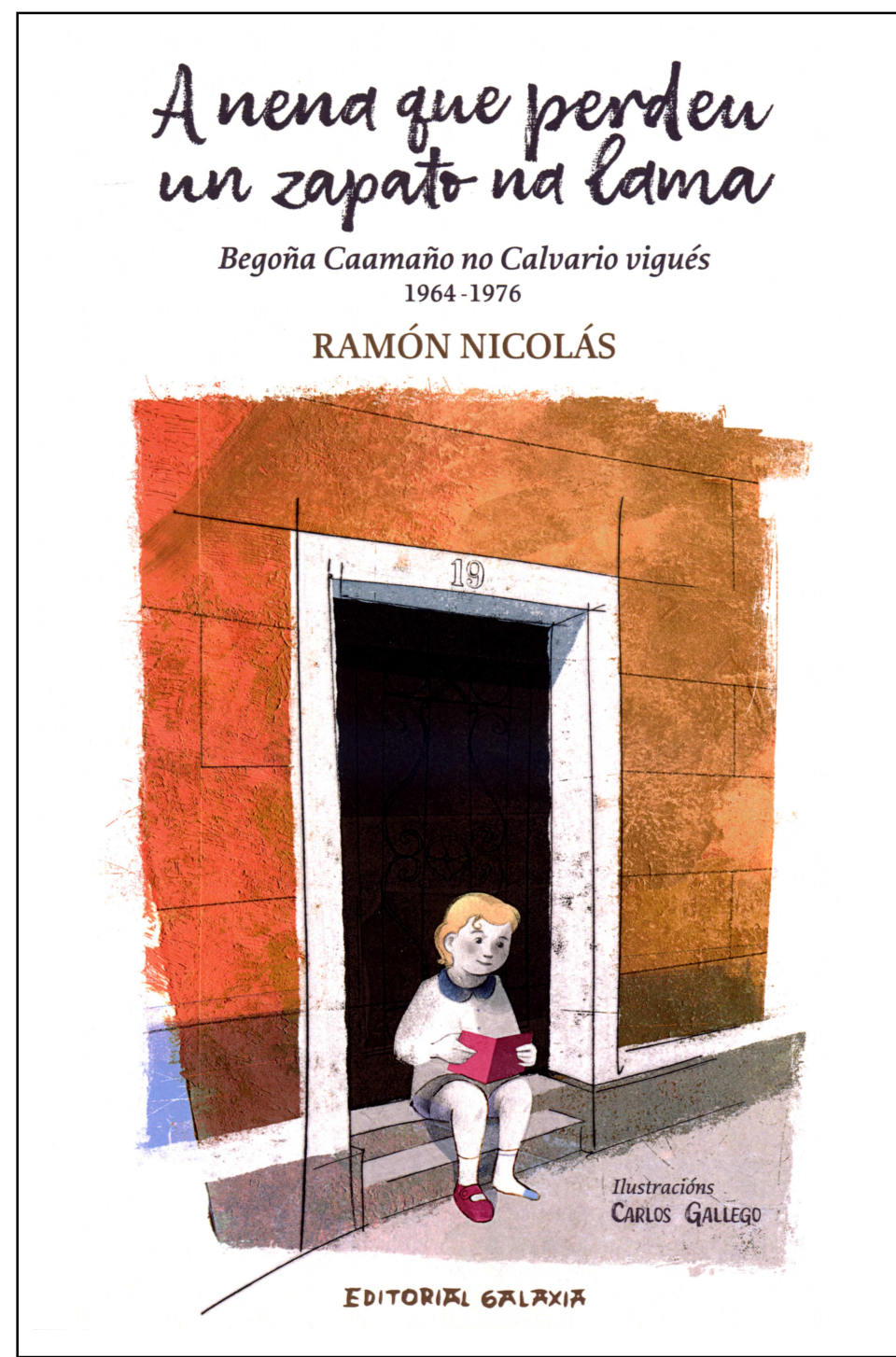
O DÍA DAS LETRAS 2026 ESTÁ DEDICADO A BEGOÑA CAAMAÑO RASCADO, XORNALISTA, ESCRITORA E ACTIVISTA VIGUESA AUTORA DE DOUS LIBROS: *CIRCE OU O PRACER DO AZUL* E *MORGANA EN ESMELLE* E OUTROS DOUS QUE DEIXOU INCONCLUSOS POLO SEU PREMATURO FALECIMENTO.

BEGOÑA CAAMAÑO RASCADO NACEU O 14 DE OUTUBRO DE 1964, NO BARRIO DO CALVARIO, EN VIGO. ERA A FILLA DE ROBERTO CAAMAÑO E CARMEN RASCADO. BEGOÑA TIVO TRES IRMÁNS: BEATRIZ, ROBERTO E JAVIER.

OS SEUS PRIMEIROS ESTUDOS FORON NUNHA ESCOLA PRÓXIMA A SÚA CASA E DESPOIS PASOU A FACER A EXB NO COLEXIO AMOR DE DIOS. CURSOU O BACHARELATO NO INSTITUTO COIA 2 (AGORA IES ALEXANDRE BÓVEDA).

VI. OVO, PICO, ARAÑA

Nos recreos xogaba á pita cega, ao acocho, á corda, á mariola ou peletre, ás chapas, ás bólas, á goma, ao *brilé* -cunhas rais mal pintadas-, ao pai fillo nai ou tres en raia e, como non, tamén gustaba de unirse aos nenos e nenas que xogaban á burra ou ao ovo, pico, araña...

Se o día era chuvioso, poucas cousas había que máis lle prestasen que o xogo do teléfono: dicirlle algo á compañeira aos oídos e así até acabar a roda das participantes e esmendrellarse polo que se terxiversara desde a mensaxe inicial. O xadrez e as damas non eran mala opción tampouco, pero a súa enerxía sempre lle pedía movemento e acción.

...

Ramón Nicolás

A nena que perdeu un zapato na lama

A NENA QUE PERDEU UN ZAPATO NA LAMA. BEGOÑA CAAMAÑO NO CALVARIO VIGUÉS 1964-1976, É UNHA PUBLICACIÓN DE RAMÓN NICOLÁS, CON ILUSTRACIÓNS DE CARLOS GALLEGO, EDITADA POR GALAXIA EN 2026, QUE NOS REVELA DATOS DA INFANCIA DA ESCRITORA.

DESPOIS DE REMATAR A CARREIRA NA ESCOLA DE MAXISTERIO CEU DE VIGO PRESÉNTASE A UNHAS PROBAS EN RADIO NOROESTE. A FINAIS DE 1986 INCORPÓRASE Á RADIO POPULAR E DOUS ANOS MÁIS TARDE Á DELEGACIÓN DA RADIO GALEGA EN VIGO.

NA DELEGACIÓN VIGUESA DA RADIO GALEGA BEGOÑA CAAMAÑO CREA, XUNTO CON ROSA MARTÍNEZ, O PROGRAMA *TRÉCOLAS*, O PRIMEIRO QUE SE FACÍA DENDE UNHA EMISORA TERRITORIAL. EN 1992 PASA Á SEDE CENTRAL DA RADIO GALEGA COMO REDACTORA DE INFORMATIVOS.

BEGOÑA OU O PRACER DA AMIZADE. UNHA BIOGRAFÍA DE BEGOÑA CAAMAÑO, DE BEATRIZ MACEDA FOI PUBLICADA POR EDICIÓNS XERAIS DE GALICIA, EN 2026. NESTA OBRA FAISE UN PERCORRIDO POLA BIOGRAFÍA DE BEGOÑA CAAMAÑO FOCALIZADA NO VALOR DA AMIZADE.

Gustáballe tanto a música e admiraba tanto a escritora Rosalía de Castro (esa Rosalía en cuxos poemas recoñecemos unha muller rebelde e feminista) que, cando a súa amiga Uxía musicou algúns deles no disco que leva o título de *Rosalía pequeniña*, foi Begoña quen escribiu o limiar, onde botou a andar, unha vez máis, a imaxinación:

Rosalía pequeniña sería hoxe, como daquela, unha nena guerreira, gustaríalle o rock tocado con gaita e vestiría de punki. Porque as mulleres e as nenas de agora somos coma ela: (...) da tribo daquelas que non só cantan ás pombas e ás flores.

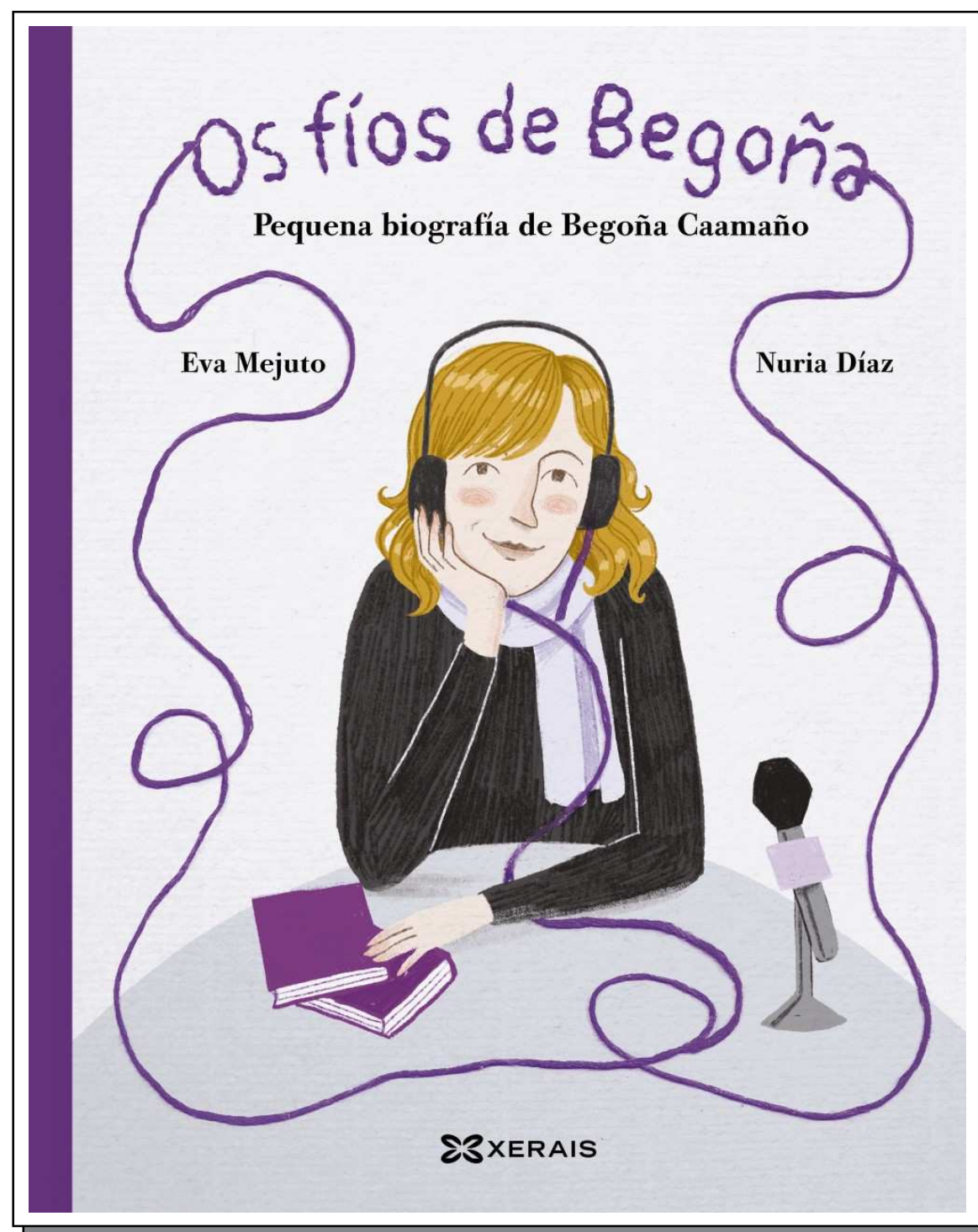
Beatriz Maceda
Begoña ou o pracer da amizade
Unha biografía de Begoña Caamaño

NA RADIO GALEGA EMITÍASE, DENDE O ANO 1990, O PROGRAMA *DIARIO CULTURAL*, CREADO E DIRIXIDO POR ANA ROMANÍ, ESPECIALIZADO NA CULTURA GALEGA E A EL VAISE INCORPORAR BEGOÑA COMO REDACTORA E PRESENTADORA.

BEGOÑA DIRIXIU E PRESENTOU OS PROGRAMAS *ANDANDO A TERRA*, *CLUB CULTURA* E *EXPRESO DE MEDIA NOITE*. ADEMAIS FOI CORRESPONDENTE DA AXENCIA GALEGA DE NOTICIAS (AGN) E COLABOROU NOS DIARIOS *EL SOL*, *A NOSA TERRA*, *NOVAS DE GALIZA* E NA REVISTA *TEMPOS*.

Pois os fíos da vida de Begoña levárona onda o seu compañeiro Etxaniz, que chegou a Galicia desde Euskadi facendo o Camiño de Santiago. Ela aprendeulle galego e el, éuscaro a ela: unha das linguas máis antigas do mundo; un idioma ben fermoso (e complicado de aprender!). Begoña mesmo marchou un ano a Euskadi para falalo mellor. Para ela, manter vivas as linguas minorizadas era unha necesidade e unha urxencia.

Que calquera idioma morra é un drama universal, como que desapareza unha planta ou unha especie de bolboretas.

Eva Mejuto
Os fíos de Begoña
Pequena biografía de Begoña Caamaño

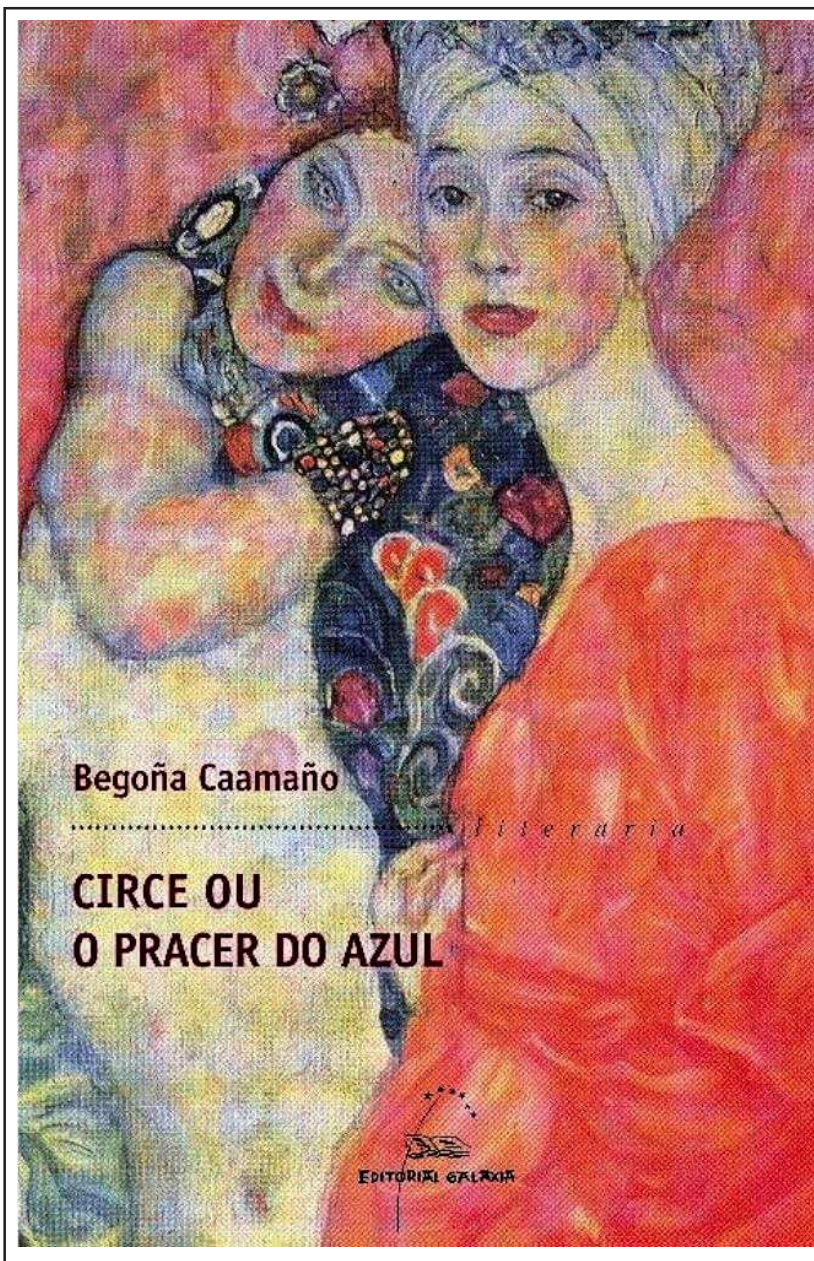
OS FÍOS DE BEGOÑA. PEQUENA BIOGRAFÍA DE BEGOÑA CAAMAÑO, OBRA DE EVA MEJUTO, CON ILUSTRACIÓNS DE NURÍA DÍAZ, EDITADA POR XERAIS EN XANEIRO DE 2026, É UNHA BIOGRAFÍA ILUSTRADA DA AUTORA HOMENAXEADA NO DÍA DAS LETRAS GALEGAS.

FOI UNHA ACTIVISTA INCANSÁBEL E PARTICIPOU EN MOITAS MANIFESTACIÓNS E ACTOS EN CONTRA DA VIOLENCIA DE XÉNERO, DO ANTIMILITARISMO, O PRESTIGE,...
FOI MEMBRO DE MULLERES NACIONALISTAS GALEGAS E DA MARCHA MUNDIAL DAS MULLERES.

BEGOÑA É AUTORA DE DÚAS NOVELAS: *CIRCE OU O PRACER DO AZUL*, PUBLICADA NO ANO 2009 E *MORGANA EN ESMELLE*, EN 2012, AMBAS AS DÚAS NA EDITORIAL GALAXIA. *MORGANA EN ESMELLE* RECIBIU VARIOS PREMIOS: O ÁNXEL CASAL, O LOSADA DIÉGUEZ, O PREMIO DA AELG,...

CIRCE OU O PRACER DO AZUL

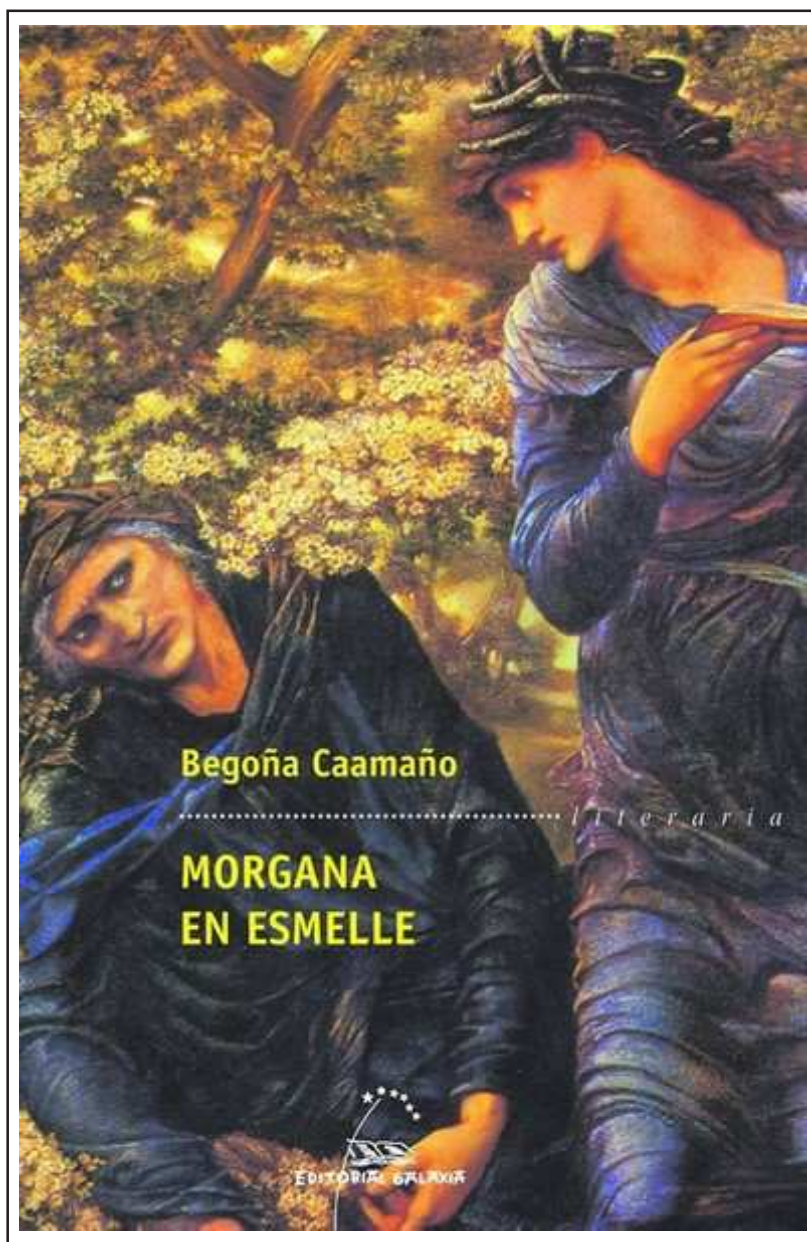
Circe ou o pracer do azul conta un episodio da vida de Penélope, a muller de Ulises, que leva once anos agardando por el despois de que marchara á guerra de Troia.

Un día Penélope recibe unha carta da deusa Circe, traída por un paxaro falador, na que esta lle comunica que Ulises está vivo e que agora vive con ela na illa de Eea.

A partir desa carta Penélope e Circe convértense en amigas e non deixan de enviarse cartas, usando como mensaxeiro ao paxaro falador.

14

CIRCE OU O PRACER DO AZUL É A PRIMEIRA NOVELA DE BEGOÑA CAAMAÑO. FOI PUBLICADA POLA EDITORIAL GALAXIA NO ANO 2009 E TRADUCIDA AO CASTELÁN E PORTUGUÉS NO 2014 E 2016. A OBRA ESTÁ AMBIENTADA NA GRECIA CLÁSICA.

MORGANA EN ESMELLE**15**

A novela Morgana en Esmelle está escrita en terceira persoa e alterna varios narradores: Felipe de Amancia, Merlín, Morgana...

Nesta obra Merlín, o mago, quere casar ao rei Artur con Xenebra, co aquel de convertelo en caudillo dos celtas de Bretaña e así conseguir a cristianización do seu pobo.

Por outra banda, Morgana regresa a Camelot, á voda de Artur, o seu irmán, e enfróntase ás pretensións de Merlín.

MORGANA EN ESMELLE É A SEGUNDA NOVELA DE BEGOÑA CAAMAÑO. PUBLICOUNA EN 2012 A EDITORIAL GALAXIA. RECIBIU NUMEROSOS PREMIOS: AO MELLOR LIBRO DE FICCIÓN, Á MELLOR OBRA NARRATIVA, O DA CRÍTICA E, NO 2013, O DE CREACIÓN LITERARIA.

BEGOÑA FALECEU O 27 DE OUTUBRO DE 2014 AOS CINCUENTA ANOS, E FÍXOSELLE UNHA HOMENAXE NO TANATORIO DE BOISACA. DEIXOU SEN REMATAR DÚAS OBRAS: UNHA NOVELA CON SHEREZADE COMO PROTAGONISTA E OUTRA SOBRE A VIDA DA SÚA BISAVOA.

Carta de despedida de Begoña Caamaño

...

Gostaríame morrer como no fermoso cadro de Leandro Lamas co que me agasallastes... facer unha festiña tranquila, poder vervos a todas e todos, despedirme de cada unha de vós, partillar un brinde pola vida, escoitarte por última vez cantar o Alalá das Mariñas e logo adormecer... sen dor, sen estertores, adurmiñarme repousando no peito de Etxaniz, ir notando como o sono me vence, como a túa voz soa cada vez máis baixiña no meu corazón, como os vosos sorrisos se van desdebuxando, perdendo as vosas individualidades ata se converter nun sorriso único, cálido e amable coma o sol nun día de xuño... e xa non espertar máis.

17

O ACTO DE DESPEDIDA DE BEGOÑA CAAMAÑO, NA CAPELA DO CEMITERIO DE BOISACA, EN SANTIAGO DE COMPOSTELA, CONVERTEUSE NUNHA HOMENAXE MULTITUDINARIA NA QUE SOOU O ALALÁ DAS MARIÑAS E A CANTANTE UXÍA LEU UNHA CARTA DE DESPEDIDA DA ESCRITORA.

Premio Begoña Caamaño Deputación Provincial da Coruña

Ano 2017

Libraría de mulleres Lila de Lilith

Ano 2018

Implicadas no Desenvolvemento e Elas tamén pintan

Ano 2019

Asociación Observatorio da Mariña pola Igualdade

Ano 2020

A Panadaría Teatro

Ano 2021

Asociación Ambar

Ano 2022

Federación de Redeiras Artesás e ANPA do CEIP A Barouta

Ano 2023

Luz Fandiño e Cooperativa A Morada

Ano 2024

Encarna Otero e Asociación Andar cos Tempos

Ano 2025

Illa Bufarda e Mala herba producións, S.C.G. Xuvenil

COMO RECOÑECEMENTO AO LABOR DE BEGOÑA A DEPUTACIÓN PROVINCIAL DA CORUÑA CREOU, NO ANO 2017, O PREMIO BEGOÑA CAAMAÑO Á MELLOR INICIATIVA CULTURAL POLA IGUALDADE DE XÉNERO. ESE ANO O PREMIO FOI PARA A LIBRERÍA DE MULLERES LILA DE LILITH.

Begoña Caamaño. Chorar. Sorrir

...

Begoña probou as augas de todas as fontes que lle chamaron a atención. Non precisou confirmar se eran boas ou non, fíxoo, sen máis, e sempre foi consecuente coas súas decisións. Foi o seu xeito de asumir o risco de probar o descoñecido, mesmo pola pura fascinación que nos provoca aquilo ao que aínda non demos chegado.

Begoña. Aprender. Sorrir. Procurar. Sorrir. Caer. Sorrir. Erguerse. Sorrir. Sufrir. Sorrir. Vivir. Sorrir.

María Xosé Porteiro. 2015

«BEGOÑÍSIMA» FOI UNHA HOMENAXE CELEBRADA EN OUTUBRO DE 2015 EN SANTIAGO DE COMPOSTELA PARA LEMBRAR A BEGOÑA CAAMAÑO. ESTE EVENTO REUNIU MÁIS DE TRINTA PROFESIONAIS DA CULTURA NA FUNDACIÓN GRANELL E NO TEATRO PRINCIPAL.